

Profetiene om Donald Trump, USA og NAR-bevegelsen

En kritisk undersøkelse av profetier om Donald Trump, USA og Guds rike innen New Apostolic Reformation-bevegelsen

Arne Helge Teigen

Førsteamanuensis i systematisk teologi, Fjellhaug Internasjonale Høgskole, Oslo
ateigen@fjellhaug.no

Abstract: The purpose of this article is to examine the development of charismatic prophecies about Donald Trump within the New Apostolic Reformation (NAR). NAR-Dominion Theology is outlined at the beginning of the article. By evaluating the writings of three NAR-prophets, the article demonstrates how their prophecies about Trump, the United States, and the Kingdom of God, end up in global American nationalism, combined with a political-like understanding of the Kingdom of God. The research reveals that NAR prophecies contain beliefs in Donald Trump as the US president who will enable NAR to establish the kingdom of God on earth in the present end time.

Keywords: Donald Trump, amerikansk nasjonalisme, New Apostolic Reformation, Dominion Theology, politiske profetier

1. Innledning

Mot slutten av 2019 skrev Mark Galli, daværende redaktør for *Christianity Today*, en artikkel der han argumenterte for at Donald Trump ikke burde gjenvelges som USAs president.¹ Dette førte til sterke reaksjoner som tydeliggjorde bred støtte til Trump blant amerikanske evangeliske kristne. Dette kom til uttrykk, dels som uforbeholden tilslutning, dels i form av pragmatisk argumentasjon, der Trumps problematiske sider ble veid opp mot hans støtte til kristne verdier.²

Oppslaget aktiverte også det vi kan kalle «profetisk» argumentasjon for Trumps presidentskap. Denne kom fra fremtredende personer innen den såkalte New Apostolic Reformation-bevegelsen

(NAR). Fra dette hold har man i flere år hevdet å ha mottatt åpenbaringer om at Trump er utvalgt av Gud til å være USAs president. Ifølge World Christian Database, er ca. 36 millioner amerikanere tilknyttet NAR. Retningen beskrives også som den for tiden sterkest voksende og mest innflytelsesrike kristne bevegelse i USA. Dette aktualiserer en undersøkelse av NAR-bevegelsens politiske profetiske virksomhet frem mot presidentvalget i 2020. Jeg vil utdype bakgrunn og problemstilling i det følgende.³

NAR-bevegelsens profetier handler ikke bare om Donald Trumps person, men også om USA og NAR-bevegelsen roller i forhold til opprettelsen av Guds rike på jorden i endetiden. Det bærende motiv er at NAR-bevegelsens tilhengere

skal opprette Guds rike, som politisk og overnaturlig størrelse, i allianse med et re-kristnet og et sterkt USA. I løpet av Trumps presidentperiode har disse oppfatningene blitt konkretisert og utviklet, gjennom en rekke profetier om Trumps person. Spørsmålet er så hva denne utviklingen består i. Jeg vil bidra med svar på dette spørsmålet ved å undersøke et utvalgt profetiske publikasjoner som har hatt betydelig innflytelse, og som er representative for NAR-bevegelsens profetivirksomhet. Vi skal se at de oppfatninger som utvikles i disse skriftene, om USA og Trumps rolle i forhold til opprettelsen av Guds rike i endetiden, styres og motiveres av NAR-bevegelsens Dominion Theology. Nærmere bestemt, bevegelsens ide om å besitte et særlig gudgitt hersker-mandat, og en særlig gudgitt utrustning til å virkeliggjøre Guds rike på jorden.

For å etablere grunnlag for undersøkelsen, starter jeg med å skissere NAR-bevegelsens Dominion Theology, slik denne ble etablert ved overgangen til vårt århundre. Her er særlig C. Peter Wagners bidrag av interesse, fordi han med rette regnes som NAR-bevegelsens betydeligste teologiske premissleverandør. Deretter undersøker jeg to skrifter som ble publisert i god tid før valget i 2016, nemlig, Johnny Enlows, *The Seven Mountain Prophecy. Unveiling the Coming Elijah Revolution*, (2008) og *The Seven Mountain Mantle: Receiving the Joseph Anointing to Reform Nations* (2009).⁴ Jeg følger så opp med Mark Taylors: *The Trump Prophecies: The Astonishing True Story of the Man Who Saw Tomorrow...and What He Says Is Coming Next: UPDATED AND EXPANDED*. Taylor fikk angivelig åpenbaringer om at Trump skulle bli president allerede i 2011. Nevnte bok ble imidlertid publisert først i 2017, og kom i ny utvidet utgave i 2019. Jeg velger siste

utgave fordi den er oppdatert i forhold til tiden som har fulgt etter at Trump ble president.⁵

Deretter analyserer jeg dr. Lance Wallnaus: *God's Chaos Candidate: Donald J. Trump and the American Unraveling*.⁶ Jeg benytter også Wallnaus artikkel «The Seven Mountain Mandate» i: *Invasion Babylon: The 7 Mountain Mandate*.⁷ Wallnaus skrifter undersøkes sist, fordi han utvikler oppfatninger som går ut over de vi finner hos Taylor, fordi han antageligvis er den som har levert de betydeligste teologiske bidragene til forståelse av Trumps presidentskap, og fordi han kom med en ny publikasjon om denne materien så sent som 20. oktober 2020; *God's Chaos Code: The Shocking Blueprint that Reveals 5 Keys to the Destiny of Nations*. Dette skriftet føres inn i undersøkelsen avslutningsvis. Her trekker jeg også linjer frem mot situasjonen som oppstod før og etter selve valget i november 2020.⁸

1.1. Forskningssituasjon og litteratur

I løpet av de siste årene, har forskning på NAR-bevegelsen vokst i omfang, med bidrag fra teologisk, religionsvitenskapelig og samfunnsvitenskapelig hold. Betegnelsen NAR er relativt godt etablert i fagmiljøene, og benyttes derfor også i denne artikkelen. Teologisk forskning har særlig vært rettet mot C. Peter Wagner. Det gjelder for eksempel K. T. Resane, *A Critical Analysis of the Ecclesiology of the Emerging Apostolic Churches with Special Reference to the Notion of the Fivefold Ministry*,⁹ og Petri Laitinen, *Spiritual Gifts according to C. Peter Wagner*.¹⁰ Mer helhetlige undersøkelser av bevegelsen finner vi i John Weaver, *The New Apostolic Reformation History of a Modern Charismatic Movement*,¹¹ og R. Douglas Geivett og Holly Pivec, *A New Apostolic Reformation? A Biblical Response to a*

*Worldwide Movement*¹². Når det gjelder profetiene om Trump, er forskningsbidragene færre. Damon Berry tangerer vår problemstilling i artikkelen: «Voting in the Kingdom Prophecy Voters, the New Apostolic Reformation, and Christian Support for Trump».¹³ Ved å undersøke utviklingen i denne profetvirksomheten frem mot det amerikanske presidentvalget i 2020, tar vi sikte på å bidra med ny kunnskap om den.

2. NAR-bevegelsens bakgrunn

Akronymet NAR betegner et nettverk av karismatiske mega-kirker som preges av en relativt konform tenkning om hvordan de skal opprette Guds rike på jorden i endetiden. Disse menighetene er selvstendige, og har ofte etablert egne globale nettverk. Pastorer og «apostler» som Bill Johnson (Bethel Church), Randy Clark (Global Awakening) og Ché Ahn (Harvest International Ministry) anses som de fremste ledere for bevegelsen. I tillegg kan nevnes at Lance Wallnau, som vi skal komme tilbake til nedenfor, har økende betydning i bevegelsen.¹⁴ I en undersøkelse fra 2017 lanserer Brad Christerson og Richard Flory en alternativ betegnelse på bevegelsen, nemlig, «Independent Network Charismatic» (INC). De hevder blant annet følgende: Med sin intensjon om å opprette Guds rike på jorden som politisk størrelse, representerer INC/NAR noe nytt i forhold til den forutgående tredje karismatiske bølge. De påpeker også at bevegelsen i stor grad vinner tilhengere via internett, og at den har utviklet en global nettverksmodell som sikrer tilknyttede menighetsledere (apostler) stor handlefrihet og selvstendighet.¹⁵ Når dette er nevnt, må det føyes til at andre forskere påpeker at NAR-bevegelsen, særlig med sin lære om at Gud i de siste tider oppreiser en hær av spesielt åndsutrustede

kristne, viser tydelige likhetstrekk med Latter Rain bevegelsen som vokste frem i USA mot slutten av 1940-tallet.¹⁶

2.1. C. P. Wagner og NAR-bevegelsens røtter

Skal man danne seg et bilde av NAR-bevegelsens teologi og motiver, er det hensiktsmessig å starte med bakgrunnen for selve betegnelsen New Apostolic Reformation. Denne ble lansert av C. Peter Wagner i 1998, og var ment som en «fenomenologisk» beskrivelse av det som for ham den gang, fremsto som en gryende global karismatisk reformasjon.¹⁷

Wagner tolket det han mente å se, i lys av sitt syn på kirkens tre historiske epoker: «The apostolic paradigm» frem til 313, «The Christendom paradigm» frem til 1982. Deretter «The New Apostolic Paradigm», som skulle munne ut i Jesu gjenkomst. Wagner plasserte den Apostoliske reformasjonen i sistnevnte epoke. Han mente at den skulle manifestere seg ved at grupper innen de etablerte kristne fellesskapene skulle utrustes med overnaturlige evner, og gjøre store under og tegn. De skulle reformere de etablerte kirkesamfunnene, og utvikle et globalt suprakonfesjonelt menighetsfellesskap. Fremfor alt skulle de gjenopprette urkirkens apostel og profet-embete, og som følge av det, virkeliggjøre Guds rike på jorden.¹⁸

Wagner utviklet en tosidig oppfatning om Guds rike, som senere ble grunnleggende for NAR-bevegelsens tenkning og praksis. På den ene side skulle Guds rike manifestere seg ved gjennomslag for overnaturlige tilstander i områder der menigheter, ledet av personer med apostelstatus, var etablert.¹⁹ På den annen side skulle Guds rike også realiseres som politisk størrelse. Tenkningen om dette ble forankret i «The Seven Mountain Mandate» (SMM), et politisk program som tillegges

åpenbaringsstatus innen NAR-bevegelsen. I korthet sikter det på at spesielt åndsbegavede personer, tilknyttet NAR-bevegelsen, skal opprette kontroll over syv maktområder i nasjoner verden over, nemlig; undervisning, religion, familie, næringsliv, regjering, underholdning og media. Kristne skal oppnå politisk innflytelse og kontroll ved at åndstrustedede personer fra NAR-bevegelsen kommer i posisjon som rådgivere og åndelige veiledere overfor sekulære ledere innen disse syv sektorene. I det følgende skal vi se hvordan denne visjonen forankres i NAR-bevegelsens Dominion Theology.²⁰

Formuleringen Dominion Theology (DT) betegner teologiske retninger som styres av oppfatninger om at kirken, eller en gruppe innen kirken, har et gudgitt mandat til å styre politikk og samfunn. Forut for NAR-bevegelsen ble det utviklet en type DT innen den amerikanske rekonstruksjons-bevegelsen i tidsrommet 1960 – 1990.²¹ Den betydeligste tenker og leder her, var Rousas John Rushdoony (1916 – 2001). Sentralt i hans oppfatninger stod teorier om en gammeltestamentlig lovanvendelse som han mente måtte legges til grunn for politikk og samfunnsliv. Rushdoony ønsket «teonomi» i USA. Ifølge Weaver, ble dette kombinert med en ide om at et re-kristnet USA skulle bidra til re-kristning av andre nasjoner: «The Reconstructionists believe their 'mandate' is to 'rebuild, or reconstruct, all of human society, beginning with the United States and moving outward'».²²

Michael McVicar hevder at C. P. Wagner ble påvirket av rekonstruksjonismen gjennom deltakelse i Rushdoonys nettverk på 1980-tallet. Han presiserer imidlertid at Wagner utviklet sin egen form for DT: «Wagner's notion of dominion combined Kuyper's concept of sphere sovereignty, Rushdoony's idea of a

cultural mandate to Christianize all realms of earthly existence, and a Pentecostal message of spiritual warfare into a dynamic evangelistic project».²³

Når Wagners DT videreføres i NAR-bevegelsen, følger likevel enkelte sentrale motiver fra rekonstruktivismen med. I undersøkelsen av vårt utvalg av skrifter nedenfor, skal vi se at dette særlig gjelder synet på USAs rolle i forhold til re-kristianisering av nasjonene. Før vi kommer så langt, skal det imidlertid nevnes at både NAR-teologien og rekonstruksjonismen begrunner det kristne herskermandatet i at mennesket opprinnelig ble skapt i Guds bilde til å herske over jorden på Guds vegne.²⁴ Bevegelsene følger hverandre også i temmelig like oppfatninger om at syndefallet førte til at gudsbildet ble ødelagt, og at forutsetningen for å herske da falt bort. Man kan også notere samsvarende oppfatninger om at gudbildelighet, og herskermandatet, gjenopprettes ved tro på Kristus. Når det gjelder herskermandatet, utvikles imidlertid en særegen oppfatning innen NAR-bevegelsen. Her defineres nemlig det gjenopprettede herskermandatet meget snevert. Bare de som er berørt av den apostoliske reformasjonen kan herske. Vi skal se nærmere på hvorfor det tenkes slik i det følgende.

Innen NAR-bevegelsen læres at det opprettes likhet med Jesus Kristus når Guds bilde gjenoprettes i et menneske. Med dette får det troende menneske prinsipiell tilgang til guddommelig innsikt, krefter og forståelse. Samtidig læres det at denne tilgangen til guddommelighet kun gjenoprettes som en latent og mulig disposisjon. For at kristne skal settes i stand til å utøve sitt herskeroppdrag, må derfor deres guddommelige potensial utløses. Ifølge NAR teologien er det nettopp dette som skjer, gjennom den apostoliske reformasjonen.²⁵ NAR-bevegelsens ledere ser

det derfor som sin oppgave å arbeide for at kristne får sitt guddommelige potensial utløst, slik at de kan utøve det opprinnelige herskermandatet. Da kan de kanalisere himmelske tilstander inn i verden, slik at Guds rike opprettes. I det følgende skal vi vise hvordan dette særlig forankres i bevegelsens lære om apostler og profeter.²⁶

2.2. Profeter og apostler

I NAR-bevegelsen oppfattes apostelen både som åpenbaringsformidler og hersker. Bill Johnsons oppfatning er meget representativ. Han hevder at det bibelske apostelbegrepet reflekterer en ordning i oldtidens imperier. Herskerne innsatte guvernører i erobrede områder. Liksom disse representerte fyrsten og hersket på hans vegne i sine respektive landområder, representerer NAR-bevegelsens apostler Gud i de geografiske områdene der de angivelig er gitt åndelig autoritet og makt. Liksom keiserens guvernører var bemyndiget til å utøve makt for at mennesker i erobrede områder skulle innrette seg etter imperiets lover, er NAR-bevegelsens apostler bemyndiget til å utøve makt for at mennesker i deres områder innretter seg i samsvar med det de mener er Guds vilje:

Apostle was originally a secular term used by both the Greeks and the Romans to refer to the leader of a special envoy. That leader had the job of establishing the culture of the empire he represented into the daily lives of the citizens the empire conquered. (...) For this reason, they came up with a strategy to transform the culture of a conquered city so that when the empire's leaders visited, it would feel the same as home. (...) Jesus adopted the term to reveal His intentions. His apostles lead a special envoy of people who have the job of establishing the culture of the empire of

heaven into the daily lives of the citizens they serve. (...) This becomes the mandate of the Church when it has a full expression of healthy leadership.²⁷

Med dette definerer Johnson apostelbegrepet i rammen av et imperialistisk hersker-paradigme. Apostlene er «hærførere» som skal lede an i kampen mot demoniske krefter som undertrykker mennesker, og setter dem opp mot Guds plan og vilje. I apostlenes maktområder må alle kristne mennesker derfor underkaste seg deres autoritet og ledelse.²⁸

Profet rollen må forstås i forhold til dette. Formalt er den lavere enn apostelen. Samtidig defineres profeten mer spesifikt som åpenbaringsformidler. Fordi NAR-profetene også anses som åpenbaringsformidlere med henhold til dagsaktuelle politiske forhold, får de og deres skrifter ofte en autoritet og effekt som i praksis overgår apostelens. Den personen som særlig har definert den profetiske funksjonen for NAR-bevegelsen er, ifølge R. Douglas Geivett og Holly Pivec, Bill Hamon:

For Hamon, present-day prophets have the same extraordinary authority as Old Testament prophets. 'So why do some teachers declare that the New Testament prophets are different from the Old Testament prophets? The prophets are the same as the one eternal God whom they represent. (. . .) Present-day prophets have the same anointing, authority and ministry they had in the Old Testament'.²⁹

Allerede i 1990 skrev Bill Hamon at man stod på trappene til en tid da det skulle fremstå profeter som skulle vekke så stor oppmerksomhet, ved sine budskap og overnaturlige gjerninger, at nasjonenes ledere ville søke dem og deres råd. Dette skulle endog gjelde den amerikanske

presidenten, hevdet Hamon. Vi skal komme tilbake til dette nedenfor. Her skal vi først se nærmere på NAR profetenes status og rolle i lys av bevegelsens tenkning om endetiden.³⁰

2.3. Politiske profetier og NAR-eskatologien

Endetidstenkningen innen NAR-bevegelsen er ikke entydig, men preges likevel av vesentlige fellestrekk. I hovedsak dominerer såkalt partiel preterisme. Den bærende oppfatning er følgelig at alle endetidsprofetier er oppfylt i oldkirken, med unntak av profetiene om Jesu gjenkomst.³¹ Med dette foretar NAR-teologien et vesentlig brudd med den klassiske pentekostale pre-millennaristiske oppfatning.³² NAR-bevegelsens partielle preterisme fører til at det bibelske grunnlaget for eskatologien innsnevres og fortrenkes til fordel for NAR-bevegelsens egne profetier. Fordi disse tillegges åpenbaringsstatus, føres de inn som grunnlag for NAR-bevegelsens tenkning om hvordan historiens tredje og siste epoke vil arte seg. Samtidig forutsettes det at oppfyllelsen av profetiene er avhengige av at kristne er lydige mot profetenes budskap. Også her videreføres oppfatninger særlig fra Bill Hamon. Ved overgangen til 1990-tallet advarte han mot ulydighet overfor profeter som Gud angivelig sender i vår tid:

It has always been true – and in this Prophetic Movement will be especially true – that the way we respond to God’s divinely established prophets will determine our success or failure, life or death, captivity or freedom. Whole nations have arisen or fallen based on their response to God’s word through His prophets.³³

Fordi oppfyllelsen av profetiene tenkes betinget av kristne menneskers lydighet, blir NAR-bevegelsens tenkning om ende-

tiden preget av en viss åpenhet. Forventede endetidsscenarier kan beskrives detaljert og optimistisk. Samtidig advares det om at de ikke oppfylles dersom kristne er ulydige mot dem. Damon Berry forklarer dette særtrekket med utgangspunkt i Daniel Wojcik skjelling mellom tre typer eskatologi.³⁴

Pre-millennaristisk «katastrofe eskatologi» er anti-preteristisk, og forutsetter at de fleste endetidsprofetiene oppfylles i tiden like før Jesu gjenkomst. Endetiden beskrives da som en periode med forfall, trengsel og forfølgelse under Anti-Krists regime. «Progressiv eskatologi» er preteristisk og kjennetegnes av optimistiske syn på endetiden. Dette kombineres med oppfatninger om at Guds rike opprettes på jorden forut for Jesu gjenkomst. NAR-bevegelsen ligger nær sistnevnte type eskatologi. Ifølge Berry, må den likevel klassifiseres mer presist som «avertive millennialism», det vil si, en tenkning om endetiden som forutsetter at Guds rike bare kan få gjennomslag dersom kristne er lydige, og onde krefter i verden beseires. Berry beskriver denne oppfatningen slik:

Like the progressive millennialist outlook, the avertive millennialist view describes the world «not as irredeemably evil or absolutely doomed,» but «characterized by a conditional attitude,» in that the Kingdom of God may come if the apocalyptic destruction is averted and the requirements for the collective salvation are met. The millennialism expressed in the New Apostolic Reformation movement blends each of the elements of progressive and avertive millennialism into what C. Peter Wagner described as an «optimistic» eschatology.³⁵

I likhet med progressiv eskatologi, forutsetter altså «avertive» eskatologi at Guds

rike skal opprettes på jorden før Jesu gjenkomst. Samtidig forutsettes at dette må skje i et samspill mellom Gud og menigheten. De kristne må virke sammen med Gud for at katastrofe og forfall kan unngås og Guds rike opprettes.³⁶ I det følgende skal vi nå se nærmere på hvordan det vi her har skissert videreføres og utvikles i NAR-profetier om forholdet mellom kirken, USA og Donald Trump. Vi starter med å analysere Johnny Enlows tenkning.

3. Johnny Enlow og «The Joseph-mantel»

I boken *The Seven Mountain Prophecy* (2008) utvikler Johnny Enlow Loren Cunninghams og Bill Brights visjon fra 1975, om at kristne må re-kristne sekulariserte nasjoner ved å få innflytelse over syv maktområder i samfunnet. Enlow fører denne visjonen inn i sin egen tenkning og adapterer den til sine visjoner. Han hevder at Gud har åpenbart for ham at det i nær fremtid skal oppreises en hær av kristne med overnaturlig utrustning. Disse skal realisere SMM-visjonen i hast. Ifølge Enlows profetier fra 2008, skulle store samfunnsmessige endringer snarlig komme over hele verden som en «tsunami», og som en global «Elias-revolusjon»:

The incoming Elijah Revolution tsunami is going to eradicate stagnation and the status quo. Things will never be the same again. All three definitions of the term revolution will be evidenced. It will be a «sudden and momentous change in a situation,» it will «overthrow» one system and replace it with another, and it will bring about a «drastic and far reaching change in ways of thinking and behaving.» It will be metamorphic in the sense that it is not coming to improve or slightly upgrade our present reality.

It's coming to overhaul and transform everything that has to do with how we think or act.³⁷

I boken *The Seven Mountain Mantle* (2009) forklarer Enlow sine profetier om NAR-bevegelsens rolle i forhold til stat og samfunn frem mot og etter den forventede revolusjonen. Utgangspunktet er Genesis-fortellingene om Josef som ble faraos medregent. Enlow hevder at Josef kom i sin maktposisjon fordi han var begavet med gudgitt politisk innsikt, som gjorde ham u-unnværlig for farao. Han forklarer så sin oppfatning om hva Josefs utrustning bestod i, ved å utvikle en lære om «The Joseph Mantel». Kappen, som patriarken Jakob gav Josef, representerer ifølge Enlow, gudgitt utrusting til å styre og lede i politiske og sosiale forhold. Enlow hevder at Gud har åpenbart for ham, at Josef-kapper i forskjellige farger fremdeles er tilgjengelige i den åndelige virkelighet. Fargene svarer til forskjellig slags overnaturlig utrustning til å utøve herredømme over de syv fjellene (maktområder) i samfunnet:

I recently had a vision in which I saw Joseph's coat of many colors and how it applies to us today. In the vision, the Lord called it 'the seven mountain mantle'. I was shown that only Josephs will carry the authority to displace the enemy and his darkness from the seven mountains of society.³⁸

Josef fortellingen må, ifølge Enlow, tolkes som «parable», og anvendes inn i vår tid. Enlows budskap er derfor at Gud, på den tiden Enlow skrev sin bok, holdt på med å utruste utvalgte mennesker med den samme overnaturlige innsikt som Biblens Josef hadde. Ifølge Enlow, skulle disse innta posisjoner i samfunnet som svarer til den Josef fikk i forhold til farao. Når ledere for sekulære sektorer ser

NAR-bevegelsens «Josefer», vil de løpe til Fjellet der Guds hus står, for å få del i den frelsende visdom og ledelse som utgår derifra, hevder Enlow. De som er utrustet med Josef-kapper, skal få innpass i sekulære maktområder, både fordi de har innsikt i den åndelige virkelighet som ligger til grunn for misforhold i samfunnet, og fordi de får åpenbart hva som er Guds vilje og hva som må gjøres:

We are to model and reveal a God who speaks into the affairs of human beings and brings His wisdom to thrive here on earth. There is a wisdom from God that can cause governments to function correctly here on earth.³⁹

Hvordan tenker så Enlow om USAs rolle i dette bildet? Vi finner at han i sine profetiske visjoner hevder at «Josefenes» reformasjon av nasjonene skal skje ved hjelp av USA. På dette punktet gjør han synspunkter gjeldende som vi kjenner igjen fra rekonstruksjonismen: Ifølge Enlow, skal først USA reformeres ved de Josefkristnes virksomhet. Deretter skal disse, sammen med USA, drive reformasjonen videre til andre nasjoner.⁴⁰

Enlows visjoner og profetier om dette er relatert til USAs økonomiske situasjonen i 2009. I den forbindelse fører han inn en tematikk som blir meget sentralt i NAR-teologien. USAs økonomi og velferd må styrkes, dersom landet skal realisere sin gudgitte bestemmelse. Enlow knytter sine profetier om dette til den spektakulære fly-landingen på Hudson river 15.01 2009 (flight 1549). Ifølge Enlow, formidler denne hendelsen profetisk informasjon om USAs økonomi og betydning i endetiden. Han hevder at liksom fly-kapteinen reddet 153 mennesker, skal USA redde 153 nasjoner fra økonomisk og moralsk forfall. Videre hevder han at

denne hendelsen bekrefter at USA fortsatt skal være verdens ledende supermakt. USA skal bli en «sheep nation» i verden, skriver Enlow. At nød-landingen skjedde nær Wall Street betyr, ifølge Enlow, at Gud vil redde den amerikanske økonomien. Som følge av dette kan USA utføre sitt gudgitte oppdrag, slik at Guds rike opprettes på jorden:

The U.S. Airways plane represents the United States. The location of the flight's crash, very near Wall Street, points to our economy. And Captain Sullenberger's name is significant: sullen means «depressed and recessed,» and Berger means «shepherd» in French. Here's the prophetic picture: the devil wanted our economy to crash by building up its speed. (...). The enemy knows that if he brings down the U.S. economy, the whole world suffers. But God's crash is from His grace. He has allowed our economy to make an emergency landing in response to the prayers of intercessors.

... He is not finished with America as a superpower; He is correcting us, while simultaneously positioning us to be an even greater blessing to the nations of the world in the future. Our recovery will help rescue 153 nations that were headed toward a catastrophic crash. I believe this picture may also speak of 153 «sheep nations» in the future.

... I believe at the very least that the Lord gave us this prophetic story in our headlines to reveal His ways in this economic slowdown and «grace» crash. As a result, I believe nations will come to Him with the help of a revived U.S. society and economy.⁴¹

3.1. Alliansen mellom NAR-kirken og USA

At den amerikanske økonomien styrkes er altså, ifølge Enlow, forutsetningen for at det kan opprettes en allianse mellom USA og kristne som har fått de såkalte Josef-kappene. Da kan disse innta de syv fjell og etablere avgjørende makt i samfunnet. De skal først reformere kirker og samfunn i USA. Støttet av et sterkt og re-kristnet USA, skal de så reformere nasjoner verden over.⁴² NAR-profetene skal få en særlig fremskutt posisjon. De skal åpenbare hva som er Guds konkrete vilje i forhold til bestemte politiske situasjoner, og være personlige mellomledd mellom Gud og sekulære ledere. Samspillet mellom «salvede» og politiske ledere skal likevel ikke formaliseres. Sekulære ledere vil forstå at profetene har overnaturlige evner til å lede, og det skal altså, ifølge Enlow, føre til at stats- og samfunnsledere overgir makten i deres hender. Her trekker Enlow sin Josef-analogi svært langt. Liksom Faraos overlot alt til Josef, skal endetidens Josef-kristne få den avgjørende makten over de syv fjellene. «EVERYTHING WAS UNDER JOSEPH'S AUTHORITY», skriver Enlow.⁴³

Med dette legitimeres ikke bare det vi kan kalle teokratisk profetisme, men også en form for innen-kirkelig elitisme. Fordi denne elitismen videreføres, og får stor betydning for den nasjonalistiske tenkningen innen NAR-bevegelsen, skal vi utdype hvordan den kommer til uttrykk i Enlows tenkning. I samsvar med NAR-teologien skjelner Enlow mellom to slags kristne. De som er spesielt åndstrustet, det vil si, de Josef-kristne, og de som ikke er det. Enlow forklarer forskjellen mellom Josef-kristne og andre kristne med utgangspunkt i Bibelens fortelling om Josef og hans brødre. Josef ble foretrukket av sin far, fordi han hadde syner og drøm-

mer, forklarer Enlow. Brødrene var også elsket, men fordi de ikke hadde drømmer, var de ikke foretrukket. Derfor var det bare Joses som fikk den kostbare kappen, og som ble utpekt til å herske. Brødrene aksepterte ham først da de møtte ham i hans maktposisjon. Dette anvender Enlow for å forklare hvorfor mange kristne ikke anerkjenner NAR-bevegelsens apostler og profeter. De er som Josefs brødre, og skal anerkjenne de salvede først når disse har kommet til makten. Samtidig er de til hinder for at de salvede får gjennomført sine oppgaver med å reformere samfunnet og opprette Guds rike på jorden. De forstår heller ikke hvilken rolle Gud har tiltenkt USA og de salvede kristne i endetiden.⁴⁴

Den brikken som mangler i Enlows bilde anno 2009, er en statsleder i USA som kan realisere profetiene om USA og kirkens opprettelse av Guds rike i endetiden. Dette kommer på plass gjennom Mark Taylors profetier om Donald Trump noen år senere. Vi skal se nærmere på hva det fører til i det følgende.

4. Mark Taylors profetier om Trump

Mark Taylor nyter høy status innen NAR-bevegelsen fordi han angivelig mottok profetier om at Donald Trump skulle bli president allerede i 2011. Vi skal se at han viderefører oppfatninger om USA som er sammenfallende med det vi har sett hos Enlow. Det nye han kommer med er at Trumps presidentskap er nødvendig for at endetiden skal forløpe i samsvar med de allerede etablerte NAR-profetiene.

4.1. Profetier med krigsmetaforer

Taylors åpenbaringer er gjennomgående preget av krigsmetaforer. Disse reflekterer en forståelse av historie og endetid som vedvarende kamp mellom Gud og Satan.

I denne rammen omtaler Taylor Gud som «The Supreme Commander». Åpenbaringene er fortrinnsvis adressert til kristne som har sluttet seg til den apostoliske reformasjonen. Disse beordres til å innta sine posisjoner, bekjempe demoniske og onde krefter, reformere USA, og deretter nasjoner i hele verden. Taylor knytter her an til D-dagen under andre verdenskrig. Ifølge Taylor, peker denne krigsbegivenheten ut over seg selv. I så måte meddeler den profetisk informasjon om en åndelig kamp og seier i den siste tid, som skal svare til seieren som fulgte D-dagen. Taylor følger sin krigs-analogi fullt ut. I den forbindelse kommer hans optimistiske og nasjonalistiske oppfatninger om USA til uttrykk. Han hevder at Gud har åpenbart for ham at USAs rolle i endetidens åndskamp skal svare til Storbritannias rolle i krigen mot Nazismen. USA skal ha føreransvar i den avsluttende endetidskampen, ikke bare i den åndelige virkelighet, men også i «the natural realm».⁴⁵

Taylors oppfatninger bæres som vi ser, av nasjonalistiske overtoner. Dette kommer særlig til uttrykk i kapittel 6, der han utdyper det som Gud angivelig har åpenbart for ham om USAs rolle i endetiden. I det følgende deler jeg opp og kommenterer et lengre avsnitt fra hans bok, for å tydeliggjøre hva han meddeler:

In October of 2015, God gave me the following prophecy titled 'America, America': The Spirit of God says, 'America, America, oh how I love thee! America, America, oh how I have chosen thee! For as England was to the D-Day invasion, so shall America be for My end-time harvest. For England was the Headquarters, the hub from which the D-Day assault was launched, so shall it be for My America for the end-time harvest. For as England had men, women, equipment, food, money, weapons, and

supplies of all kinds which poured in from all over the world, so shall all these things pour into My chosen America. 'America, I have chosen you as the launching platform for the worldwide assault on the spiritually oppressed peoples of the earth. (...).⁴⁶

Etter dette følger en angivelig åpenbaring om Trumps rolle i det endetids-scenariet som Taylor ser for seg. Gud har, ifølge Taylor, utvalgt og salvet Trump til å være president i den situasjonen som skal komme. Taylor mener blant annet at dette bekreftes av navnet Donald, som skal bety verdensleder:

The Spirit of God says, 'The gatekeeper, the gatekeeper, the President of the United States is the spiritual gatekeeper. I have chosen this man Donald Trump and anointed him as President for such a time as this. Can you not see this? For even in his name, Donald – meaning world leader (spiritual connotation; faithful); (...) 'This man I have chosen will be a faithful world leader, and together with My army, will defeat all of America's enemies in the spiritual and in the natural. (...) My Army shall not be silenced; they will begin to see he is the one I have chosen. They will begin to rally around him.'⁴⁷

4.2. Trump som døråpner for NAR-bevegelsen

Som vi ser, omtaler Taylor Trump som «gatekeeper». Selv om han ikke gir noen presis forklaring på hva han mener med det, peker det i retning av at han anser Trump som den statslederen som skal ha den avgjørende makt til å åpne for at NAR-bevegelsen får utfolde seg og opprette Guds rike på jorden. Dette blir enda tydeligere når Taylor i fortsettelsen skriver om hva den åndelige D-dagen og seieren som fører til opprettelsen av Guds

rike på jorden skal innebære, først for USA, deretter for verden. I likhet med Enlow, profeterer Taylor at USA økonomi og velferd skal stige. Til forskjell fra Enlow, skriver han om hva som skal forårsake dette. Veksten skal komme fordi USA, i kraft av sin globale status og makt, får tilbake det som amerikanere tidligere har «sådd» i andre nasjoner. Fordi landets rikdom blir større, skal USA makte å oppfylle sin endetidsoppgave.⁴⁸ Det Taylor skriver om dette er, i kraft av sine mulige implikasjoner, foruroligende. Tross tvetydighet, fremstår det som anerkjennelse av amerikansk global nasjonalisme:⁴⁹

America has never received her harvest. For I will use President Trump and My Army to bring back to America all that she has sown. This will be used for My harvest. America will prosper like never before in her history as a nation. All of the financial seeds you have sown around the world: food, clothing, 90 percent of My Gospel that has gone throughout the earth, has come from My chosen America.⁵⁰

Læren om at USA er Guds utvalgte nasjon er altså grunnleggende, også i Taylors profetier. Det nye i forhold til Enlow, er at Donald Trump føres inn som USAs ledende statsmann i endetiden. Trump skal realisere det som Gud angivelig har bestemt som USAs historiske oppgave. USAs globale rolle, og NAR-bevegelsens reformatoriske prosjekt, omtales i så måte som helt avhengig av Trumps presidentskap. Taylor går med dette i retning av å utvikle en form for religiøst begrunnet amerikansk nasjonalisme, for ikke å si «Trumpisme». I det følgende skal vi se hvordan dette blir enda mer eksplisitt hos Lance Wallnau.

5. Lance Wallnau, og profetiene om «Cyrus-Trump»

Lance Wallnau viderefører oppfatninger om USAs betydning for opprettelsen av Guds rike i endetiden, som er i samsvar med det vi har påpekt hos Enlow og Taylor, og i vår skisse av NAR-bevegelsen. Samtidig supplerer han med en teologisk begrunnelse for at Trump må anerkjennes som Guds salvede statsleder for vår tid. Her tar Wallnau utgangspunkt i Jesaja-bokens fortelling om perserkongen Kyros. Han hevder at Gud har åpenbart for ham at det er en sammenheng mellom det forhold at oldtidsfyrsten Kyros omtales i Jesaja 45, og at Trump er den førtifemte presidenten i USA. Oldtidens Kyros er, ifølge Wallnau, arketyp på en bestemt type statsleder som står frem i globale krisetider, salvet av Gud, til å gjøre hans gjerninger på jorden. Ifølge Wallnau, er Trump vår tids Kyros. Forut for ham har det kommet andre. Ifølge Wallnau, var også Georg Washington, Abraham Lincoln, Winston Churchill, Margareth Thatcher og Ronald Reagan, Kyros-herskere.⁵¹

5.1. «Salvede» politiske ledere

Wallnau presiserer at hans oppfatning om salvede politiske ledere er en teologisk nyskapning. Av interesse her, er at hans lære om dette raskt ble akseptert blant fremtredende NAR-ledere og integrert i deres oppfatninger om hvordan Guds rike kan opprettes på jorden.⁵² Dette bekrefter at tenkningen innen NAR-bevegelsen er åpen, og under utvikling. Det viser også at profetier fra en autorisert profet som Wallnau, anerkjennes som kilder for oppfatninger som utvikles i denne bevegelsen. Wallnau skriver følgende:

I've never heard anyone teach that God actually raises up 'anointed'

secular shepherds, but the language from the Bible was clear. (...) Cyrus, a secular ruler and a non-Jew, was not only anointed, but God also called him 'My shepherd!' The idea of Trump being an Isaiah 45 'Cyrus' archetype was intriguing to me.⁵³

I sine profetier blir Wallnau mer konkret enn Taylor, med hensyn til hva Trump skal gjøre som USAs president. Han profeterer ikke bare om at USAs økonomi skal bygges opp gjennom Trumps presidentskap. Ifølge Wallnau, var Trump også salvet til å gjenopprette USAs rolle som verdens ledende militære makt. I 2017 uttalte han for eksempel følgende om USAs midtøsten-politikk:

The President struck Syria and reset the role of the United States in the world... and in one blow unraveled the political witch hunt seeking to prove he was in Putin's back pocket. Now North Korea is on the front burner. What will happen? I'd like to share what I see in Isaiah 45 that applies to Cyrus Trump!⁵⁴

Med profetier som dette gav Wallnau religiøs legitimering til Trumps militære utenrikspolitikk. Samtidig leverte han religiøst begrunnet støtte til det vi kan kalle global amerikansk nasjonalisme. Det han skriver, og angivelig profeterer, fremstår i så måte som konkret anvendelse av NAR-bevegelsens ide om at USA er Guds utvalgte nasjon. Dette blir særlig tydelig når Wallnau skriver om forholdet mellom Trump, USA og opprettelsen av Guds rike på jorden. Trump skal, ifølge Wallnau, åpne dørene for at kristne kan reformere og revolusjonere det amerikanske samfunnet, og redde landet fra kulturell kollaps: «With him in office, we will have authority in the Spirit to build the house of the Lord and restore the crumbling walls that separate us from

cultural collapse».⁵⁵

I likhet med Enlow og Taylor, overtar Wallnau med dette Rekonstruksjonismens ide om at USA er Guds utvalgte nasjon. Etter å ha blitt reformert i samsvar med NAR-bevegelsens idealer, skal USA, i allianse med salvede kristne, videreføre den apostoliske reformasjonen til andre nasjoner. Under Trumps ledelse skal USA i tillegg opprette stabilitet i verden, og bli en velsignelse for nasjonene. Wallnaus oppfatninger om hvordan dette skal skje, må ellers forstås på bakgrunn av hans Daniel typologi. Denne svarer til Enlows Josef typologi, og går i korthet ut på at kristne med spesielle salvelser og åndelig utrustning skal bli rådgivere for sekulære ledere, og for USAs president, slik profeten Daniel var dette for sine herskere. Wallnau viser i denne forbindelse til hvordan Trump omgir seg med en gruppe av fremtredende pastorer som åndelige veiledere. Blant disse er for øvrig, Paula White-Caine, som i 2019 ble Trumps personlige pastor og åndelige rådgiver.⁵⁶

5.2. Anti-demokratiske tendenser i Wallnaus tenkning

Hvordan ser Wallnau for seg tilstandene i USA og de re-kristianiserte nasjonene etter at den forventede reformasjonen er gjennomført? Vi finner ikke direkte svar på dette i de skrifter vi har undersøkt. Det han skriver, har imidlertid implikasjoner som peker i retning av svar. I sterkere grad enn Enlow, legger Wallnau grunnlag for politisk og religiøs elitisme. Dette fremgår for eksempel av hans særegne definisjon av det bibelske begrepet ekklesia, og hans refleksjoner om kirkens sosiale og politiske rolle i den forbindelse. Wallnaus kirkebegrep bestemmes ensidig av ekklesia-begrepets gresk-kulturelle opprinnelse, det vil si, av at ordet ble brukt som betegnelse på den greske by-statens hers-

kende forsamling. Denne betydningen anvender han på den kristne kirke for å begrunne dens herskermandat i forhold til stat og samfunn, ikke bare i USA, men i verden ellers:

The word for «church» in the New Testament is the word *ecclesia*. The world of Jesus' day knew this word as it was used throughout the Roman empire to refer to the method of civil governing by political bodies. The word was used as far back as the time of Alexander the Great to describe the governing bodies of Greek city states. The *ecclesia* is a governing word describing a governing body of believers called out as citizens of the kingdom to take their seats at the gates! What gates? The gates of influence that shape the cities and nations of the earth.⁵⁷

Wallnaus oppfatning er altså at kirken skal herske over nasjonene ved å komme i posisjon i forhold til samfunnenes forskjellige maktområder. Ved det skal Guds rike opprettes på jorden. Skal dette gjennomføres, må det imidlertid etableres en politisk herskerklasse som består av salvede kristne, og en salvet statsleder, i de nasjonene der den apostoliske reformasjonen er gjennomført. Den karismatisk-reformerte kirke må etableres som en global, overnasjonal størrelse. Personer tilknyttet dette globale fellesskapet skal inntra roller som autoritative rådgivere for statsledere verden over. Wallnaus visjoner impliserer med andre ord, at NAR-kirken må være en politisk-religiøs, overnasjonal og overkonfesjonell herskerklasse.⁵⁸

Den autoritære og anti-demokratiske tenkningen vi her har påpekt, bekreftes også av et annet forhold, nemlig, at NAR-bevegelsens apostler og profeter opptrer som en selvsupplerende herskerklasse i forhold til det globale konglomeratet av

menigheter som de leder. Et tydelig eksempel på dette, finner vi i artikkelsamlingen *Invading Babylon*. Bokens forfattere er pastorer for ny-karismatiske menigheter, eller ledere for omfattende globale karismatiske nettverk. I bokens innledning autoriserer de hverandre som apostler eller profeter, begavet med overnaturlig guddommelig autoritet og visdom. Wallnaus bidrag i denne boken beskrives som «divine». Hans forklaring av SMM-læren som «supernatural»: «... Lance Wallnau (...) offers us a divine understanding of how to embrace this naturally supernatural lifestyle».⁵⁹

I samme innledning leser vi at bokens forfattere stiller seg bak følgende forståelse av sine respektive bidrag: «As we listen to the prophetic voices in our generation, we discover what God is doing in our midst so we can co-labor with Him to see His Kingdom come».⁶⁰

I det følgende skal vi se nærmere på hvordan de tendensene vi her har påpekt, blir enda klarere i Wallnaus siste større publikasjon, like før det amerikanske presidentvalget i 2020.

5.3. Wallnau og presidentvalget i 2020

20 oktober 2020 utgav Wallnau (sammen med Mercedes Sparks) nok en bok som omhandler Donald Trump, kirken og endetiden. Tittelen denne gang ble *God's Chaos Code: The Shocking Blueprint that Reveals 5 Keys to the Destiny of Nations*. En viktig forskjell mellom denne og hans første bok om Trump, er at han nå ikke kommer med forutsigende profetier om at Trump vil vinne det forestående valget. Det han meddeler, formuleres i stedet som proklamasjoner om at det er Guds vilje og plan at Trump gjenvelges. Vi ser en tilsvarende tendens også hos andre profeter med stor innflytelse innen NAR-bevegelsen. Profetienes forutsigelseskarakter

frem mot valget svekkes, til fordel for autoritær proklamasjon om at kristne må stemme på Trump, fordi det er i samsvar med Guds plan og vilje. Dette gjelder for eksempel profetier av Kris Vallotton og Stephen Strang.⁶¹

Wallnau forankrer samtidig sin profetiske argumentasjon for at Trump må gjenvelges i en teori om hvordan historiens forløp kan styres. Fordi historien gjentar seg i sykluser kan man avgjøre dens gang, og forutse hva som vil skje, dersom man tar de riktige grep. USA befinner seg i en historisk og kaotisk kritesituasjon, påpeker Wallnau. Men, dersom Trump gjenvelges som president, vil det utløse en historisk prosess, som ikke bare fører ut av krisen, men også åpner for at den kristne kirke kan bygge Guds rike, først i USA, og deretter ut over hele jorden.⁶²

Med tanke på å utløse den ønskede historiske utvikling, lanserer Wallnau en «kode», knyttet til bokstavene i ordet «Chaos».⁶³ Den første bokstaven C betyr Kyros, forklarer han. Den representerer kodens første «klikk»; at Chyros-Trump gjenvelges som president. Det vil åpne for neste «klikk», som symboliseres med H for «House». Det åpner angivelig for at den kristne kirke kan bygge Guds hus og rike på jorden. Så følger A, som betyr Awakening. O, som betyr «Occupy the Gates», det vil si, etablere dominans over samfunnets syv maktområder. Til siste følger S-nivået, som innebærer at et land blir «Sheep Nation». Bakgrunnen for sistnevnte betegnelse er skjelningen mellom geiter og sauer på dommedag (Mat 25: 31ff). Noen nasjoner er kristne (sheep nations) og skal unnsnippe dommen, mens andre er ikke kristne (goat-nations). Wallnau presenterer med dette Chaos koden, både som åpenbaring og nøkkel til å styre fremtiden. I anledning presi-

dentvalget melder han i den anledning om to mulige fremtids-scenarier. Seier for «Chyros-Trump» ville føre til utviklingen skissert ovenfor. Seier for Biden vil derimot føre til kaos, ødeleggelse og forfall.⁶⁴

Wallnau anvender også Chaos koden som nøkkel til å forklare den fremtidige utvikling i nasjoner verden over. I den forbindelse fører han inn enda et nytt tema i sin tenkning. Gud har angivelig gjort det klart for ham, at Kyros-typologien ikke bare gjelder Donald Trump, men også andre nålevende statsledere. Ifølge Wallnau er disse, i likhet med Trump, «Isaiah 45-rulers»:

In 2016, I believed the only person that fit this description of an Isaiah 45 Cyrus ruler was Donald Trump, but I was wrong. In the last three-and-a-half years, I've identified other Cyrus-type leaders all over the globe. At the time of this writing, they can be seen in America, the UK, Poland, the Republic of Georgia, Hungary, Australia, Brazil, Guatemala, and Israel. God has raised up these secular leaders to preserve national borders, customs, culture, language, and religious heritage.⁶⁵

Wallnau nevner spesielt følgende statsledere som utpregede Kyros-herskere: Andrzej Duda Polen, Viktor Orban Ungarn og Jair Bolsonaro Brasil. Han begrunner dette utvalget med at de er eksplisitte tilhengere av Trump, utpregede populistere og nasjonalister, som fører anti-global og isolasjonistisk politikk. De er, ifølge Wallnau, ikke kristne, men arbeider likevel i favør av kristne verdier. Ifølge Wallnau, beviser slikt som dette at de er salvede Kyros-herskere:

In this hour, Cyrus rulers are rising to preserve their nations' religious values from the Western virus of cultural decay. (...) These leaders

may not seem religious, but they will govern in a manner that guards what is sacred for their nations at large. Trump, like these other Cyrus leaders, is a populist. This is nothing less than a global populist movement rising like a wave and pushing back on the forces trying to tear down family, religious foundations, territorial integrity, and love of nation.⁶⁶

Wallnau utvider sine oppfatninger også på et annet punkt. Han fører inn en ny kategori kristne, som skal gå i allianse med sekulære ledere, såkalte Stateman Evangelist. Deres oppgave forklares på bakgrunn av SMM-læren. Wallnau omtaler dem følgelig som spesielt utrustende personer som skal komme i posisjon i forhold til statsledere. Ifølge Wallnau, skal disse utøve sin virksomhet i nasjoner som styres av Kyros-herskere.⁶⁷

5.4. Fascistiske trekk i Wallnaus profetisme

Det jeg her har påpekt styrker inntrykket av anti-demokratiske og nasjonalistiske trekk i Wallnaus tenkning. Hans oppfatninger preges i så måte også av enkelte fascistiske trekk. Følger man den klassiske skjelningen mellom parlamentarisk og revolusjonær fascisme, og legger enkelte andre karakteristika til grunn, kan man, særlig i Wallnaus siste skrift, påpeke følgende: Kyros-herskeren må anerkjennes som en spesielt guddommelig utrustet statsleder, og derfor gis en form for statlig suverenitet. Videre utvikles antirasjonalisme, som viser seg i at man lukker øynene for, eller bortforklarer, Trumps mange uholdbare oppfatninger og påstander. Fascistiske trekk viser seg også i Wallnau elitistiske oppfatninger om at statslederen må la seg lede av en gruppe rådgivere med gudgitt kunnskap og innsikt, som skal stå sammen med ham mot en definert innen-

riks folke-fiende, nemlig, demokratene.⁶⁸

I sin siste bok fører Wallnau inn enda en «åpenbaring» om hva som må skje for at den nødvendige statlige omveltningssprosessen skal komme i gang i USA. Også her kan vi identifisere fascistiske trekk i hans tenkning. For at NAR-revolusjonen skal utløses, må kristne kirker overvinne indre splittelse, og forene seg under en «Maximus-leder». Modellen for denne lederen henter Wallnau fra helten i filmen «Gladiator». Ifølge Wallnau, formidler denne filmen et skjult profetisk budskap. Den varsler om at det i nær fremtid skal fremstå en fremragende kristen leder, som kirkene må samle seg under. Denne personen skal lede den forente kirken til den endelige seier – vel og merke – dersom Trump hadde blitt gjenvalgt.⁶⁹

Med det vi her har påpekt, tegnet Wallnau presidentvalget inn i et sterkt polarisert virkelighetsbilde. Den romerske onde makt som gladiatoren Maximus kjempet mot, blir i valgets kontekst demokratene.⁷⁰ Den åndelige Maximus og hans medkjempere skulle reddet valget, for deretter å etablere Guds rike på jorden. Trump er bare en Kyros-hersker, presiserer Wallnau. Han kan ikke utføre kirkens oppgave og etablere Guds rike på jorden. Kyros-herskerens oppgave begrenses derfor til å gi statlig og politisk støtte, og åpne dørene for at NAR-bevegelsens ledere kan innta sine posisjoner.⁷¹

5.5. Trumps valgnederlag

Trump's valgnederlag har så langt generert to hoved-reaksjoner innen NAR-bevegelsen. Noen har beklaget sine feilprofetier og trukket dem tilbake. Andre fastholder dem og har, blant annet, forklart valgnederlaget med utgangspunkt i Trumps påstand om at valget ble stjålet.⁷² For å omgjøre valgresultatet, har man for eksempel gjennomført såkalte Jeriko

marsjer. Inspirert av fortellingen om Israelsfolkets inntagelse av byen Jeriko, marsjerte NAR-tilhengere rundt statsbygninger i Washington for å beseire demokriske makter og få valget omgjort.⁷³

Innad i NAR-bevegelsen ser vi ellers sterke spenninger mellom de som har beklaget sine profetier, og de som fastholder dem. Mario Murillo hevder for eks. at det før valget verserte både falske og sanne Trump-profetier. Han gir de falske profetene skylden for at Trump tapte valget. Samtidig hevder han at Gud forbereder et nytt angrep på fienden;

The true prophets rightly coupled the promise of Trump's victory with a call for the Church to repent. But the false prophets spoke as if we were entitled to an automatic victory (...) God is at this very moment raising a new attack on the evil that has taken over the government. I believe there is a remnant who will stand between heaven and earth and take authority over the election fraud coverup, so that it can be exposed.⁷⁴

Professor Brad Christerson hevder at NAR-bevegelsens ledere ved sine profetiske påstander har legitimert Trumps konspiratoriske teori om valgresultatet. Det kan, hevder han, også ha ført til utilsikket støtte til stormingen av kongressen.⁷⁵ Dette kan diskuteres, men er verdt å merke seg. I det store politiske spillet har NAR-bevegelsen fremstått som en propagandistisk bevegelse som har gitt profetisk støtte til Donald Trump som Guds salvede statsleder. Dette har bidratt til å heve ham over rasjonelle og allmenn-etiske vurderinger, til ukritisk dyrkelse av hans person, og ikke minst, til aksept av hans konspiratoriske påstander om valgresultatet.

Hva som vil skje innen NAR-bevegelsen er selvsagt uvisst. Står man overfor en

dyp splittelse som kan medføre oppgjør med selve forståelsen av bevegelsens politiske profetisme, eller vil fremtredende ledere utvikle nye profetier som lover et senere gjennomslag for Guds rike på jorden? Etter min mening er sannsynligheten for et grunnleggende oppgjør med profetismen innen NAR-bevegelsen liten. Det er usannsynlig fordi det ville rukke ved hele bevegelsens forståelse av sin eksistensberettigelse. Mer sannsynlig er at den politiske profetismen fortsetter i nye former og med nye forestillinger om hvordan NAR-bevegelsen skal opprette Guds rike på jorden.

6. Konklusjon

De publikasjonene vi særlig har undersøkt viser at Donald Trump er ført inn som en viktig nøkkelfigur i NAR-bevegelsens profetier og forventninger om hvordan Guds rike skal opprettes på jorden i endetiden. De nye oppfatningene som føres inn, sprenger likevel ikke de rammene som er etablert i Wagners Dominion teologi. Både Enlow, Taylor og Wallnau, forutsetter at den globale apostoliske reformasjonen, og opprettelsen av Guds rike på jorden, skal gjennomføres av en apostolisk reformert kirke, i allianse med et økonomisk og globalt sterkt USA.

Vi har avdekket en form for religiøs global amerikansk nasjonalisme, i det tankegodset vi har undersøkt. Dette trekket forsterkes og konkretiseres i bidragene som leveres i anledning Trumps president-skap. Taylor og Wallnaus oppfatninger preges ellers av et temmelig utilitaristisk syn på Donald Trumps rolle. Den overbevisning som driver deres argumentasjon er at den karismatisk-politiske reformasjonen kun kan gjennomføres ved NAR-bevegelsens egne ledere og tilhengere. Bare de disponerer den nødvendige guddommelige kraften, og bare de besitter

den guddommelig innsikt i politiske forhold som skal til for å opprette Guds rike på jorden. I Taylors profetier blir Trump den amerikanske statsleder som gir den apostolisk-reformerte kirken rom for å gjennomføre sin globale reformasjon. Wallnau utvikler en teologi om at Trump i så måte er Guds salvede Kyros-hersker for vår tid.

Frem mot valget i 2020 utvikler Wallnaus profetier sterkere propaganda-karakter. Dette fordi han i økende grad argumenterer i rammen av en polarisert, nærmest mytologisk, historie og virkelighetsoppfatning. I hans siste bok, fremstår hans oppfatninger nærmest som futuristisk mytologi. Ved sin Kyros-typologi fører Wallnau inn nytt tankegods i den tenkningen vi har undersøkt. Han utvikler en ukritisk og religiøst begrunnet dyrkelse av USA, Trump, og statsledere som ligner Trump. Wallnaus oppfatninger blir foruroligende når han hevder at det er denne typen statsledere den apostolisk-

reformerte kirke må gå i allianse med, for at Guds rike kan opprettes på jorden.

Den karismatisk-profetiske virksomheten som vi her har gitt innblikk i, har bidratt til ukritisk nasjonalistisk dyrkelse av Trump som USAs president, og til å forsterke polarisering og etablering av fiendebilder i USA. Det kan neppe være tvil om at dette, sammen med støtte til Trumps konspiratoriske teori om at valget ble stjålet, kan svekke kristne virksomheters troverdighet, i USA og andre steder i verden. Avslutningsvis nevner jeg at de politiske ambisjoner og preferanser innen NAR-bevegelsen er underkommunisert i nordisk kontekst. De bør få større oppmerksomhet, om ikke annet for å etablere et bredere bilde av en pågående utvikling innen de brede karismatiske miljøene i USA og verden over. Alt som senere skjedde under og etter det amerikanske presidentvalget i 2020, bekrefter dette behovet til fulle.

Noter

¹ Mark Galli: «Trump Should Be Removed from Office. It's time to say what we said 20 years ago when a president's character was revealed for what it was». Christianity Today, 19.12.2019. 16.09.2020. <https://www.christianitytoday.com/ct/2019/december-web-only/trump-should-be-removed-from-office.html> (lastet ned: 09.09.2020).

² *Christian Post*: «Nearly 200 evangelical leaders slam Christianity Today for questioning their Christian witness». <https://www.christianpost.com/news/nearly-200-evangelical-leaders-slam-christianity-today-forquestioning-their-christian-witness.html>. (lastet ned: 10. 10. 2020), Wayne Grudem: «Christianity Today Says Trump Should Be Removed From Office—Really? A response to Mark Galli's editorial», *Decision Magazine* 1.02.2020, (lastet ned: 10. 08. 2020) <https://decisionmagazine.com/christianity-today-says-trump-should-be-removed-from-office-really/> 16.09.2020. (lastet ned: 12.10.2020), Al Mohler foretar en noe mer pragmatisk vurdering; «Christian, Conscience, and the Looming 2020 Election», <https://albertmohler.com/2020/10/26/christians-conscience-and-the-looming-2020-election> 10.11.2020. (lastet ned: 10. 11. 2020).

³ <https://www.worldchristiandatabase.org/>, (lastet ned 21.01.2021). «The 'Prophets' and 'Apostles' Leading the Quiet Revolution in American Religion», *Christianity Today*, august 2017, <https://www.christianitytoday.com/ct/2017/august-web-only/bethel-church-international-house-prayer-prophets-apostles.html>, (lastet ned:20.10.2020). Brad Christerson, «How self-proclaimed 'prophets' from a growing Christian movement provided religious motivation for the Jan. 6 events at the US Capitol». <https://theconversation.com/how-self-proclaimed-prophets-from-a-growing-christian-movement-provided-religious-motivation-for-the-jan-6-events-at-the-us-capitol-152879> (lastet ned 15.01.2021).

⁴ Johnny Enlow, *The Seven Mountain Prophecy: Unveiling the Coming Elijah Revolution* (Lake Mary Florida: Charisma House, 2008). *The Seven Mountain Mantle: Receiving the Joseph Anointing to Reform Nations* (Lake Mary Florida: Charisma Media Company, 2009).

⁵ Mark Taylor, *The Trump Prophecies: The Astonishing True Story of the Man Who Saw Tomorrow...and What He Says Is Coming Next: UPDATED AND EXPANDED* (Crane, MO: Defender, 2019), 9.

⁶ Lance Wallnau, *God's Chaos Candidate: Donald J. Trump and the American Unraveling* (USA: Killer Sheep Media, 2016).

- ⁷ Lance Wallnau, «The Seven Mountain Mandate», i: Bill Johnson (red): *Invading Babylon: The 7 Mountain Mandate* (Shippensburg: Destiny Image Publisher, 2013), 53 -74.
- ⁸ Lance Wallnau: *God's Chaos Code: The Shocking Blueprint that Reveals 5 Keys to the Destiny of Nations*, (Keller TX: Killer Sheep Media, 2020).
- ⁹ K. T. Resane, *A Critical Analysis of the Ecclesiology of the Emerging Apostolic Churches with Special Reference to the Notion of the Fivefold Ministry* (Pretoria: University of Pretoria, 2008).
- ¹⁰ Petri Laitinen, *Spiritual Gifts according to C. Peter Wagner* (Åbo: Åbo Akademi University Press, 2014).
- ¹¹ John Weaver, *The New Apostolic Reformation History of a Modern Charismatic Movement*, (Jefferson, North Carolina: McFarland & Company Publishers. 2016).
- ¹² R. Douglas Geivett og Holly Pivec, (*Bellingham: Lexham Press, 2014*).
- ¹³ Damon Berry, «Voting in the Kingdom Prophecy Voters, the New Apostolic Reformation, and Christian Support for Trump», *Nova Religio*, 2020, 69 - 93.
- ¹⁴ *Ibid*, 26.
- ¹⁵ Brad Christerson og Richard Flory, *The Rise of Network Christianity: How Independent Leaders are Changing The Religious Landscape*, (New York: Oxford University Press, 2017), 2, 6, 26.
- ¹⁶ Joel Halldorf, *Pentecostal Politics in a Secular World: The Life and Leadership of Lewi Pethrus* (Stockholm: Palgrave Macmillian, 2020), 168f. Willhelm Faupel, *The Everlasting Gospel*, (PhD diss (unpubl). University of Birmingham, 1989), 454 – 457. Geivett/Pivec, 22f.
- ¹⁷ Resane, 75. Laitinen, 10.
- ¹⁸ Rene Holvast, *Spiritual Mapping: The Turbulent Career of a Contested American Missionary Paradigm 1989-2005*, (Utrecht: University of Utrecht, 2008), 150.
- ¹⁹ Laitinen, 9.
- ²⁰ Richard Tanksley og Marlin Schaich, «Marxist Parallels with the Seven Mountain Mandate», *The Evangelical Review of Theology and Politics* Vol. 6, 2018, A13). Wallnau 2013, 53, 67 – 68.
- ²¹ Laitinen, 112. Sara Miller Powell, 2012. *Soldiers for Christ: The History and Future of Dominionism in America*. (Wellesley: Wellesley College 2011), 9, 27. <https://core.ac.uk/download/pdf/217003877.pdf> (lastet ned 11.09.2020).
- ²² Weaver, 266.
- ²³ Michael J. McVicar, *Christian Reconstruction R. J. Rushdoony and American Religious Conservatism*, (Chapel Hill: The University of North Carolina Press, 2015), 200.
- ²⁴ McVicar, 4. Julie J. Ingersoll, *Building God's Kingdom* (New York: Oxford University Press 2015),16. Rousas John Rushdoony, *God's Plan For Victory: The Meaning of Postmillennialism* (Vallecito California: Chalcedon Foundation,1977), 18.
- ²⁵ Bill Johnson, *When Heaven Invades Earth: Expanded Edition: A Practical Guide to a Life of Miracles*, (Shippensburg: Destiny Image, 2013), 13f. Joseph Mattera, *Kingdom Revolution: Bringing Change to Your Life and Beyond* (Shippensburg: Destiny Image, 2009), 36. Harold Eberle, *Systematic Theology for the New Apostolic Reformation: An Exposition of Father-Son Theology*, 2.ed, (Washington: Worldcast Publishing), 773, 798, 839ff.
- ²⁶ Laitinen, 78, 264.
- ²⁷ Bill Johnson, Randy Clark, *The Essential Guide to Healing*, (Minnesota: Chosen Books 2011), 117-119.
- ²⁸ Geivett/Pivec, 59, 132ff.
- ²⁹ Bill Hamon, *Prophets and Personal Prophecy: God's Prophetic Voice Today* (Shippensburg, PA: Destiny Image Publishers, 2001), 36. Geivett/Pivec, 129-130.
- ³⁰ Geivett/Pivec, 134. Bill Hamon, *Prophets and the Prophetic Movement: God's Prophetic Move Today*, (Shippensburg: Destiny Image Publishers, 2001), 131.
- ³¹ Eberle, 671f, 674.
- ³² Joel Halldorf, *Regn, regn färdas över oss. Algot Niklasson och förnyelseväckelsen inom svensk pingströrelse 1950–1951*, (Forserum: Insamlingsstiftelsen för pingstforskning Nr 9, 2010), 33.
- Donald W. Dayton, *Theological Roots of Pentecostalism*, (Grand Rapids: Francis Asbury Press, 1987), 19 – 23.
- ³³ Geivett/Pivec, 130-131.
- ³⁴ Berry, 76. «Avertive Apocalypticism», i Oxford Handbook of Millennialism, 66.
- ³⁵ Daniel Wojcik, «Avertive Apocalypticism», i: Catherine Wessinger (red), *Oxford Handbook of Millennialism*, (New York: Oxford University Press 2011), 66 – 88.
- ³⁶ Berry, 78.
- ³⁷ Enlow 2008, 19.
- ³⁸ Enlow 2009, 18.
- ³⁹ Enlow 2009, 60.
- ⁴⁰ Weaver, 157.
- ⁴¹ Enlow 2009, 10.
- ⁴² Enlow 2009, 11.
- ⁴³ Enlow 2009, 52.
- ⁴⁴ Enlow 2009, 13 - 15.
- ⁴⁵ Taylor, 105-106.
- ⁴⁶ Taylor, 86.

- 47 Taylor, 86-87.
- 48 Taylor, 88f.
- 49 «Nasjonalisme» brukes her åpent med tanke på å karakterisere det fokus på USA og nasjoner som gjøres gjeldende innen NAR-bevegelsen. Til nasjonalismebegrepet se f. eks Benjamin de Cleen. «Populism and Nationalism», i: Cristóbal Rovira Kaltwasser, Paul Taggart, Paulina Ochoa Espejo, og Pierre Ostiguy (red): *The Oxford Handbook of Populism* (Oxford: University Press, 2017), 342 - 362.
- 50 Taylor, 92.
- 51 Wallnau 2016, 21, 26. 78 – 79.
- 52 Stephen E. Strang. *God and Donald Trump* (Lake Mary, Florida: Charisma House 2017), 71. Samme forfatter: *God, Trump and The 2020 Election*, (Lake Mary, Florida: Charisma Media 2020), 132.
- 53 Wallnau 2016, 25.
- 54 Wallnaus FB-side: <https://pt-br.facebook.com/LanceWallnau/videos/passover-prophecy-cyrus-trump-and-north-korea-donald-trump-the-45th-president-is/10155257751024936/> (lastet ned, 16.09.200).
- 55 Wallnau 2016, 30.
- 56 Wallnau 2016, 44, 54, 56, 78, 142, 149.
- 57 Wallnau 2016, 143.
- 58 Wallnau 2016, 143f, Laitinen, 265.
- 59 *Invading Babylon*, 9.
- 60 *The Reformers Pledge* (2010), 7.
- 61 Til Kris Vallotton, se Christian Post, 18.12.2019. <https://www.christianpost.com/news/god-is-going-to-end-impeachment-give-trump-another-term-bethels-kris-vallotton-prophecies.html>. (lastet ned, 18.09.2020).
- Strang 2020, 98.
- 62 Lance Wallnau, Mercedes Sparks, *God's Chaos Code: The Shocking Blueprint that Reveals 5 Keys to the Destiny of Nations* (USA: Killer Sheep Media, 2020), 1 – 2, 163.
- 63 Wallnau/Sparks 2020, 6.
- 64 Wallnau/Sparks, 2020, 187f.
- 65 Wallnau/Sparks, 2020, 45.
- 66 Wallnau/Sparks 2020, 15f.
- 67 Wallnau/Sparks 2020, 80 – 81, 93, 182.
- 68 Andrew Heywood, *Political Ideologies: An Introduction*, (London: Palgrave, 6 ed. 2017), 194, 197ff.
- 69 Wallnau/Sparks 2020, 165ff.
- 70 Wallnau/Sparks 2020, 166, 167.
- 71 Wallnau/Sparks 2020, 183.
- 72 Craig Keener, «When Political Prophecies Don't Come to Pass», 11. 11. 2020. <https://www.christianitytoday.com/ct/2020/november-web-only/political-prophecy-false-bible-scholar-trump-election.html> (lastet ned 20. 11. 2020).
- Julia Duin, «Charismatics Are At War With Each Other Over Failed Prophecies Of Trump Victory» 12.01.2021 <https://religionunplugged.com/news/2021/1/12/charismatics-are-at-war-with-each-other-over-failed-prophecies-of-trump-victory>. (lastet ned: 01. 02. 2021).
- 73 Bob Smietana, «Jericho March Returns to DC to Pray for a Trump Miracle», 5. 01. 2021. <https://www.christianitytoday.com/news/2021/january/jericho-march-dc-election-overturn-trump-biden-congress.html> (lastet ned 01.02.2021) (Paul Strand, «We Come in Faith to Our God': Millions Watch as Jericho Marchers March On Nation's Capital» CBN NEWS, 14.12.2020. <https://www1.cbn.com/cbnnews/us/2020/december/we-come-in-faith-to-our-god-millions-watch-as-jerichomarchers-march-on-nations-capital>). (Lastet ned 20. 12. 2020).
- 74 Mario Murillo, «What Really happened Between The Prophets and The Election», 24. 01. 2021, Mario Murillo Ministries, <https://mariomurilloministries.wordpress.com/2021/01/24/what-really-happened-between-the-prophets-and-the-election/> (lastet ned 26. 01. 2021).
- 75 Brad Christerson 2021.